Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII ★ nr. 34 (490) miercuri 25 aprilie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

O clipă de neuitat: copii romîni și sovietici au devenit pionieri. Acum, pe pieptul lor flutură cravata roșie!...

Flutură cravatele roșii

Cînd s-a întîmplat asta? Era tot o zi de primăvară, în aprilie. Florea Mihai întorsese foaia din manual și în fața-i apăruse chipul unui om cu fruntea înaltă, senină, cu ochi deosebit de pătrunzători.

— Vladimir Ilici Lenin! — murmură Florea, căutînd să-și aducă aminte ce aflase el pînă atunci, despre Lenin. Știa că fusese un om iubit nespus de mult de către muncitorii și țăranii obijduiți din Rusia țaristă și din alte țări. Mai știa că Lenin i-a învățat și i-a chemat pe toți oamenii săraci din Rusia să ia arma în mînă și să gonească de la cîrma țării pe trîndavii exploatatori. Atîta aflase Florea despre Lenin. Dar cum a trăit oare Lenin? Cum a copilărit el?

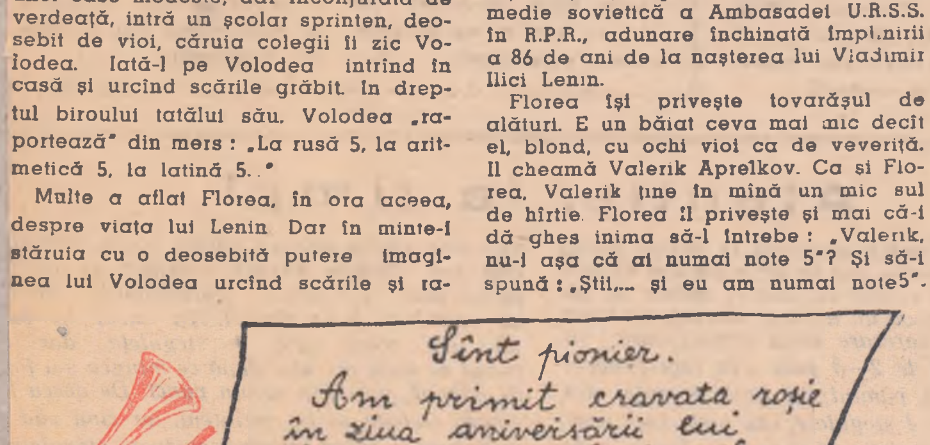
Glasul învățătoarei îl duce pe Florea departe, departe, într-un orășel din Rusia, în orășelul Simbirsk. Pe poarta unei case modeste, dar înconjurată de verdeață, intră un școlar sprinten, deosebit de vioi, căruia colegii îi zic Volodea. Iată-l pe Volodea intrînd în casă și urcînd scările grăbit. In dreptul biroului tatălui său. Volodea „raportează" din mers: „La rusă 5, la aritmetică 5, la latină 5."

Multe a aflat Florea, în ora aceea, despre viața lui Lenin. Dar în minte-i stăruia cu o deosebită putere imaginea lui Volodea urcînd scările și raportînd din mers notele căpătate la școală.

— Așa am să învăț și eu! hotărî, în sine, Florea.

De atunci au trecut doi ani. Cuprins de-o negrăită emoție, Florea stă acum, în șir cu alți copii, într-una din sălile muzeului „V. I. Lenin — I. V. Stalin". Pe un perete, pe o imensă pînză roșie, este așezat portretul lui Lenin. In jur sînt alte fotografii care-l înfățișează pe Lenin în neobosita-i activitate: Lenin scriind, Lenin vorbind muncitorilor, Lenin în timpul Marii Revoluții din Octombrie... Lîngă peretele din stînga sînt așezate vitrine sub a căror sticlă se văd fotocopii după manuscrisele lui Lenin, articole despre Lenin apărute în presa comunistă de atunci. Aici, în sala aceasta, va începe peste cîteva clipe adunarea comună a pionierilor unității nr. 3 din raionul Grivița Roșie și a pionierilor de la Școala medie sovietică a Ambasadei U.R.S.S. în R.P.R., adunare închinată împlinirii a 86 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin.

Florea își privește tovarășul de alături. E un băiat ceva mai mic decît el, blond, cu ochi vioi ca de veveriță. Il cheamă Valerik Aprelkov. Ca și Florea, Valerik ține în mînă un mic sul de hîrtie. Florea îl privește și mai că-i dă ghes inima să-l întrebe: „Valerik, nu-i așa că ai numai note 5"? Și să-i spună: „Știi,... și eu am numai note 5".

Dacă Valerik ar ști romînește, i-ar povesti lui Florea o întîmplare pe care n-are s-o uite niciodată. Odată, la o oră, tovarășa învățătoare le-a povestit cum își făcea Lenin lecțiile. Lenin iubea mult șahul, era sportul lui preferat. Ii plăcea de asemenea, să se joace, să se plimbe, să citească literatură. Intr-o vară însă, avea foarte mult de învățat. Lenin și-a înfrînt, pur și simplu, pasiunea pentru șah și s-a dăruit cu totul muncii de învățătură. Și-a întocmit un program al zilei pe care-l respecta cu o strictețe de necrezut. Așa și-a educat Lenin voința!

— Vreau să-i semăn lui Lenin, și-a spus Aprelkov.

Și în aceeași zi, Valerik își întocmi un program: la 6 scularea, gimnastică, două ore de învățătură... Un an a trecut de atunci și Valerik nu și-a călcat nici măcar o dată programul stabilit.

...De pe scări, pătrunde în sală un zumzet de voci. Apoi se face liniște. Trompetele dau semnalul de adunare Și din nou se așterne liniștea. Un grup de toboșari urcă în tăcere scările de marmoră și se așează de-o parte și de alta a portretului lui Vladimir Ilici Lenin. In urmă sosesc detașamentele de pionieri sovietici și de pionieri romîni. Sala spațioasă, devine neîncăpătoare în numai cîteva clipe.

Răsună, în limba rusă și în limba romînă, comenzile pentru aducerea drapelelor. Tobele răpăie cadențat, solemn. In pas grav sînt aduse drapelele celor două unități de pionieri și așezate sub portretul lui Vladimir Ilici Lenin

Se dau rapoartele. Nici un pionier din cele două unități nu lipsește. Se declară deschisă adunarea pionierească comună închinată împlinirii a 86 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin.

In numele pionierilor sovietici prezenți la adunare, președinta colectivului de conducere a unității transmite pionierilor romîni un salut frățesc. Răspunzînd la salut, președinta unității nr. 3, se angajează în numele pionierilor romîni să urmeze cu sfințenie marea poruncă a lui Lenin: „Invățați, învățați, învățați"

Florea Mihai, Valerik Aprelkov și ceilalți copii așezați în același șir, urmăresc desfășurarea adunării cu răsuflarea întretăiată. A sosit clipa așteptată cu atîta nerăbdare. O comandă scurtă și șirul de băieți ia loc în fața careului pionieresc, sub drapelele unităților. Acum, în clipa aceasta, în ziua de naștere a lui V. I. Lenin, vor primi cravata roșie.

Intr-o deplină tăcere răsună, întîi în rusește, apoi în romînește, angajamentul solemn. In fața tovarășilor lor, sub portretul lui Vladimir Ilici, copiii se angajează să fie credincioși învățăturii lui Lenin, partidului, cauzei oamenilor muncii.

Se aduc cravatele roșii. Instructoarele sovietice, comsomoliste, leagă cravatele copiilor romîni, instructoarele detașamentului de pionieri romîni leagă cravatele copiilor sovietici. Se înmînează apoi daruri. Florea Mihai a primit, din partea unei pioniere sovietice, un frumos buchet de flori. Valerik Aprelkov a primit din partea unei pioniere de la noi, un pachet de cărți.

Se citesc apoi hotărîrile celor două colective de conducere, hotărîri prin care se dă recomandarea, în această zi solemnă pentru intrarea în rîndurile Komsomolului-leninist, uneia dintre cele mai bune pioniere sovietice și recomandarea de intrare în rîndurile Uniunii Tineretului Muncitor a trei dintre cele mai bune pioniere ale unității romînești.

Ia apoi cuvîntul tovarășul Nicolaev, membru al marelui Partid Comunist al Uniunii Sovietice creat de Lenin. In cuvinte simple, el evocă figura lui Lenin, felicită pe proaspeții pionieri.

In sala de cinematograf a muzeului s-a stins lumina. Pe ecran a apărut același chip pe care Florea l-a întîlnit acum doi ani în manualul său: chipul omului cu fruntea înaltă, senină, cu ochi deosebit de pătrunzători. Dar aici, pe ecran, chipul a prins parcă viață. Iată-l pe Lenin în curtea Kremlinului, discutînd cu cineva, iată-l rostind o cuvîntare, vorbind muncitorilor, țăranilor. Răsună în sală vocea lui Ilici.

Lui Florea i se pare că e undeva, la cîțiva pași de Lenin. Il vede, îi aude vocea. Și în inima lui se naște o dorință nestăvilită. Să se apropie și să-i spună lui Lenin.

— Vladimir Ilici, n-am să-mi calc niciodată angajamentul!

V. BIRGAOANU

In cinstea zilei de 1 MAI

1 MAI

A sosit întîi de mai,
Peste tot e veselie,
Flori au înflorit pe plai,
Flori și pe cîmpie.

Muncitorii din orașe
Ies azi la paradă,
Steaguri fîlfîie pe case,
Muzici se aud în stradă.

Carmen MANDOIU
cl. a III-a
Școala medie de de fete nr. 2-Slatina

Cît e de mare un centimetru...

Un muncitor de la o fabrică de confecții economisește, la lucrul unui costum, un centimetru de stofă... Faptul nu vă spune prea mult. Ba poate vi se pare un fleac. Și totuși cît e de mare centimetrul acesta mititel de stofă!...

Ca să vă convingeți, haideți cu noi la fabrica de confecții „Flacăra" din Cluj. O să vedem că domnește însuflețire multă acolo, că fiecare muncitor își mînuiește mașina mai repede, mai atent ca de obicei. 1 Mai e pe aproape și cei de la „Flacăra" îl cinstesc cum se cuvine. Ei vor să dea oamenilor muncii haine de bună calitate și în același timp mai ieftine. Ei, dar una din condițiile ieftinirii prețului de cost este și economia de materiale. Deci se pare că am ajuns la centimetrul nostru de stofă... Dar, ca să nu lungim vorba, iată faptele:

Este aici, în fabrică, o brigadă de economii condusă de tovarășul Finta Dezideriu. De la înființarea ei, brigada a avut realizări însemnate. Dar membrii ei tot nu erau mulțumiți. Au socotit, au răssocotit, au combinat tiparele de croit în așa fel, încît au reușit să reducă consumul de stofă cu 1 cm la fiecare costum de haine. Și dacă stai să te gîndești cîte costume se confecționează aici, ai să înțelegi că treaba asta aduce întreprinderii economii anuale de sute de mii de lei. Numai în luna Martie s-au economisit peste 53.000 lei, iar din materialul recuperat s-au confecționat sute de costume!

In prima jumătate a lunii aprilie, singură brigada lui Finta Dezideriu a economisit stofă pentru 70 de costume. Ce spuneți, nu e acesta un adevărat centimetru miraculos?

LA ELECTROMAGNETICA

Montarea pieselor la aparatele de radio se face cu multă atenție. Iată în fotografie pe tov. Florica Drăguș, montînd circuitul oscilator la aparatul EM-541 «super» electromagnetica.

Învoială cu primăvara

Primăvara, cu zilele ei calde, a venit și la pionierii din Valea Mare — raionul Muscel. A venit și le-a vestit că 1 Mai, sărbătoarea scumpă a oamenilor muncii, bate la ușă. S-au frămîntat pionierii noștri o vreme: noi ce facem pentru 1 Mai? Ceva după puterile noastre, firește, dar ce?

Pînă la urmă, primăvara însăși i-a învățat ce să facă: să o ajute la înfrumusețarea locurilor. Adică o învoială: primăvara va pune căldura și cerul senin, iar copiii vor pune florile...

Zis și făcut. Aveau pionierii, mai demult, un parc al lor în comună. Spre el și-au îndreptat ochii: să-l facă mai frumos. Să sădească puieți, flori...

S-a ivit însă o greutate: de unde puieți, de unde flori? O minte isteață a găsit și la asta soluție. Au aflat adresele cîtorva muncitori, ingineri și profesori, oameni din satul lor, care acum lucrează în oraș. Le-au scris și le-au zugrăvit dorința lor. Și fiecare din aceștia le-a făgăduit cîte ceva: răsaduri, puieți de trandafiri, arbuști...

Pînă în clipa cînd apar aceste rînduri, desigur că pionierii au primit răsadurile și puieții și s-au așternut pe lucru. Minunata sărbătoare a lui 1 Mai va găsi parcul pionierilor din Valea Mare fremătînd de flori și de verdeață.

Drumul BELȘUGULUI

Conductorii trenului electric care circulă la Arad au fost foarte mirați că, în ultima vreme, la stația din comuna Tudor Vladimirescu se urcă tot mai puțini pasageri. Au aflat însă repede explicația. Și o află oricine privește dimineața pe șoseaua Aradului: mulți, foarte mulți oameni se îndreaptă spre oraș pe biciclete noi-nouțe... Oamenii aceștia sînt țărani colectiviști din Tudor Vladimirescu. Și-au cumpărat de curînd biciclete. Și nu numai biciclete. Mulți și-au luat aparate de radio, unii și-au făcut case noi. Fiecare familie are acum, în gospodăria personală, o vacă cu lapte. Și ar mai fi de înșiruit o mulțime de lucruri noi care au intrat în viața colectiviștilor din Tudor Vladimirescu. Dar ele se pot zugrăvi toate cu un singur cuvînt: bunăstare. Și, acolo unde e bunăstare, înseamnă că e muncă harnică și gospodărie pricepută.

Intr-adevăr, hărniciei colectiviștilor de aici i-a mers vestea. Să luăm doar faptele anului trecut: producția de porumb la ha a fost de 2000 kg, iar cea de orz de 3500 kg. Numai din valorificarea cînepii și a sfeclei de zahăr s-a obținut suma de 474.000 lei. Colectivistul Ion Holich a cîștigat lunar produse de peste 2400 de lei, iar Teodor Budin de peste 2000 de lei lunar. In sectorul zootehnic...

Ei, dar ne-ar trebui multe pagini să înșirăm isprăvile colectiviștilor. E de-ajuns să spunem însă că toate aceste fapte le-au grăit atît de mult țăranilor muncitori, încît anul acesta s-au înscris în gospodăria din Tudor Vladimirescu încă 104 familii! In primăvara aceasta cele 104 familii au ieșit pentru prima oară la lucru pe marele ogor al colectivei.

In bătălia pentru recoltă ei se vor strădui să nu fie mai prejos decît vechii colectiviști.

Și vor fi tot mai multe case noi în sat, tot mai multe aparate de radio...

DE PE TOT GLOBUL

PALMIERUL DE VARZĂ

In sudul Indiei, în Ceylon și în Birmania cresc în apropierea cocioabelor țărănești pădurici dese de palmieri înalți, cu tulpini negre, zgrunțuroase și cu frunze în formă de evantai care formează o coroană rotundă. Acești palmieri sînt cunoscuți în botanică sub numele de „borassus". Populația autohtonă îi numește însă „palmieri de varză". Din timpurile cele mai vechi indienii și birmanii consumă lăstarii tineri și zemoși ai acestor palmieri care la gust îți amintesc de varză. Sucul palmierului conține aproape 12% zahăr și se folosește la prepararea unor băuturi gustoase și răcoritoare.

Miezul zemos al fructelor este foarte căutat de copiii indieni. Din lăstarii uscați și măcinați și din rădăcinile palmierilor mai bătrîni se prepară o făină hrănitoare care conține mult amidon. Pînă și frunzele acestor palmieri își găsesc o întrebuințare. Ele se taie în fîșii dreptunghiulare, care apoi se cos, formînd minunate caiete, pe „paginile" cărora se poate scrie cu un ac gros de oțel Incă din timpurile cele mai vechi erau cunoscute în India cărți făcute din frunze de palmieri.

Din pețiolii lungi ai frunzelor se scot fibre, din

care se fac perii, iar fibrele scoarței palmierului se întrebuințează la plase de pescuit

Lemnul palmierului, foarte tare, este de asemenea prețuit

PASĂREA CROITOREASĂ

Această păsărică viu colorată, cu cioc ascuțit și coadă lungă trăiește de asemenea în India, Ceylon și Birmania. Pentru felul deosebit în care își face cuibul ea este numită **croitoreasă.**

Cu ajutorul ciocului și ghiarelor păsărica apropie marginile frunzelor, le găurește și apoi le „coase" cu ciocul trecînd prin găuri un fir „tors" din păienjeniș sau puf vegetal.

Uneori păsărica își face cuibul dintr-o singură frunză mare, căreia îi „coase" marginile. Se întîlnesc însă și cuiburi făcute chiar din

12 frunze. Atunci cuibul ei seamănă cu un pachețel, în interiorul căruia păsărica aranjează puf și bumbac. De obicei „croitoreasa" își face cuibul la înălțime mică, în pomi mici, în tufe și de multe ori chiar pe plante de casă expuse în balcon.

„Croitoreasa" se hrănește cu insecte, și în special preferă furnicile, greerii și omizile.

LACUL CU CATRAN

In fața țărmului Venezuelei, chiar la vărsarea fluviului Orinoco, se află mica insulă Trinidad. In interiorul ei, nu departe de țărm se găsește un lac rotund și adînc, cu un diametru de aproape 2 km. care se numește La Bris.

Lacului i se spune „de catran" fiindcă este plin cu asfalt lichid care, lîngă maluri, formează o scoartă groasă de 30 cm. acoperită cu bășici. Aceste umflături sînt formate de gaze care se ridică din adîncurile lacului. Dacă în scoarță se face o gaură, din ea începe să curgă asfalt lichid. Acesta este o mare bogăție naturală.

Asfaltul este principalul produs de export al insulei Trinidad. Anual se extrag din lac aproape 10[illegible] mii tone de asfalt. Nu există pînă în prezent dovezi că sursele de asfalt ar seca. Lacul este alimentat în permanență din adîncurile pămîntului.

Atenție, la timp!

Acest joc îl puteți organiza în curtea școlii, pe un teren sportiv sau în orice alt loc. Impărțiți-vă în două echipe cu același număr de jucători și alegeți-vă un arbitru. Marcați pe teren la o distanță oarecare două cercuri care să aibă diametrul de 2—3 pași. In fața fiecărui cerc înfigeți în pămînt, în linie dreaptă, din doi în doi pași, 4 stegulețe, sau niște bețe mici. Fiecare echipă trebuie să-și mai facă rost și de cîte o minge mică...

După ce ați făcut toate acestea, puteți începe jocul. Cîte un jucător din fiecare echipă trece în interiorul cercului și la un semnal al arbitrului, aruncă mingea cît poate de sus. In momentul cînd au aruncat mingea în sus, cei doi jucători din interiorul cercurilor se reped și înainte de-a cădea mingea smulg atîtea stegule[illegible] cîte pot. Pentru fiecare steguleț se acor[illegible] jucătorului 1 punct. Participanții trebu[illegible] să calculeze bine timpul. In cazul în ca[illegible] au luat toate cele 4 stegulețe, dar [illegible] trecut de linia cercului după ce mingea s-a lo[illegible] de pămînt, nu obțin niciun punct. De aceea j[illegible] cătorii trebuie să fie sprinteni, iar cînd văd [illegible] n-au timpul să se întoarcă cu toate stegulețe[illegible] să se mulțumească și cu mai puține. Stegul[illegible] se pun apoi la vechile locu[illegible]

In felul acesta vor proce[illegible] toți jucătorii din fiecare ec[illegible] pă. Arbitrul va înregist[illegible] punctajul și va declara cîș[illegible] gătoare echipa care a reu[illegible] să obțină cele mai mu[illegible] puncte.

E O TEMĂ MINUNATĂ

Pionierii de la şcoala din Mărtineşti sosiră la Turmaş pe-nserate. De-abia mai avu şi soarele timp să-i mîngîie de bun venit cu cîteva raze blînde, stinse. Apoi se culcă sub dealul dinspre Orăştie. Viorel, care e chiar din Turmaş, privi o clipă amurgul roşiatic apoi îi rugă pe tovarăşii

săi să-l ierte puţin: înainte de program, vrea să dea pe-acasă.

In faţa porţii l-a fulgerat o durere. De cîte ori venea înainte acasă, în prag îl întîmpina mama. N-o să-l mai întîmpine niciodată!... De ce trebuie să moară mamele? Dacă o să ajungă el doctor, precum doreşte, n-o să mai lase moartea să se apropie de mame.

Tatăl îl primi cu bucurie:

— Aţi venit cu program, la cămin?

— Da.

— Bine, merg şi eu, da' ajută-mă întîi să repar semănătoarea asta... Nu mai răzbesc singur. De-ai termina şi tu mai repede cu şcoala, să stai acasă, la treabă.

Viorel îl ajută şi-apoi porniră împreună spre cămin. Pe drum îl rugă din nou să se înscrie în colectivă, pentru că altfel dacă-l va ţine acasă. cum va mai putea învăţa?

★

— Hai Viorel, repede! — îl îndemnă tovarăşa instructoare; e rîndul tău

Viorel ieşi pe scenă şi începu să depene, domol. versurile dulci ale lui Coşbuc:

„...Tu vei vedea iar satul tău
Şi casa voastră-n vale,
Şi biata mamă-ţi va ieşi
Plîngînd în cale..."

Poezia spusă atît de frumos, mişcă sufletele oamenilor care se strînseră în jurul părintelui lui Viorel, să-i laude feciorul.

— Copilul acesta trebuie să înveţe mai departe.

— Şi atunci cine o să mă ajute?

— Noi toţi! O să muncim împreună. Fă şi tu cerere pentru colectivă!

Nu-i răsti, ca altădată, ci se închise în gînduri hotărîtoare.

Pionierii porniră spre internat. Era seară. Pămîntul mirosea a primăvară.

★

Peste cîteva zile Viorel Bîldea primi o veste bună. O aduse un tovarăş profesor.

— Viorel, taică-tău a făcut o cerere să intre în colectivă...

Primi atîtea felicitări de parcă el ar fi semnat cererea.

Duminica următoare pionierii fură rugaţi să înfăţişeze un program la sărbătoarea inaugurării colectivei „1 Mai" din Turmaş.

In raionul Orăştie se află două mici sate, Turmaş şi Mărtineşti, care stau aşa de aproape că par a fi două uliţe din aceeaş comună. Doar că Turmaşul e mai mic. Din această pricină Mărtineştiul se socoate un „frate" mai mare. Dar, uite! întocmai ca în poveşti, mezinul a săvîrşit iar o faptă neaşteptată: întreg Turmaşul a intrat primăvara aceasta în colectivă. TOT SATUL!

Acum, cînd citiţi aceste rînduri, la Turmaş, tatăl lui Viorel nu mai lucrează singur. Dar frămîntările şi nedumeririle din Turmaş au fost duse de undele primăverii — dincolo, la Mărtineşti. Oamenii se gîndesc: să intre în colectivă, să nu intre? Care anume să intre primul? N-ar fi mai bine la toamnă?

Numai că, odată cu aceste întrebări a venit din Turmaş şi tovarăşul Vlad. Dînsul e muncitor, din Simeria. A fost trimis în aceste locuri, de Partid, ca să-i ajute pe oameni să-şi dureze o viaţă mai bună. Ca şi la Turmaş, se loveşte şi aici de încăpăţînarea unora. Dar, ca şi la Turmaş, şi aici e sprijinit de comunişti.

După zile şi nopţi de frămîntări, pe masa Sfatului popular e depusă prima cerere..

★

Clădirea şcolii din Mărtineşti, nu este prea mare; totuşi e de-ajuns de încăpătoare ca să poată învăţa aici şi copiii din alte sate. Ii vezi aproape tot timpul împreună. In aceste zile trăiesc şi ei ceasuri neobişnuite, de emoţie. Fireşte, cei mai mulţi sînt mărtineştenii... Ei aşteaptă mereu veşti. Se vor înscrie şi părinţii lor în colectivă? Ce bine ar fi!

E o după amiază călduroasă. Fetele îşi opresc, din cînd în cînd acul, cu care brodează motive vii pe pînza albă. Se duc la geam.

— Iar a trecut tovarăşul director, spre Sfat! — anunţă Etelka. Se vede că-i foarte ocupat, dacă n-a intrat la noi...

Junie scrie un articol pentru gazeta de perete, despre foloasele gospodăriei colective. Dorica, poeta clasei, scrie şi ea...

E linişte De afară răzbat frînturi de vorbe şi zgomote. Din cînd în cînd se aude un îndemn aspru pentru o vită ce trage din greu, un plug, pe dealul din dos. Indemnul este acoperit, apoi, de uruitul tractoarelor de la Turmaş.

Insfîrşit, aproape de ora 6, vine tovarăşul secretar de partid, care e şi factor poştal. Le aduce revistele. Dar veştile pe care le aduce cu grai viu sînt aşteptate de astă dată cu mai multă nerăbdare.

— Vin chiar de la Sfat. Pînă acuma avem 5 cereri. Merge bine! Pe duminica viitoare, ori pe ailaltă, — inaugurăm colectiva!

★

Pionierii au cîteva mii de lei. Sînt banii cîştigaţi de ei prin muncă pe lotul şcolar, cu strînsul fierului vechi, cu creşterea viermilor de mătase. Ce vor face cu aceşti bani? O excursie lungă, la Bucureşti şi la Mare.

Pînă acum, aveau o teamă. Cînd vor ajunge în Capitala patriei şi vor vizita, de pildă, Palatul pionierilor, ce vor răspunde dacă vreun tovarăş îi va întreba: „Merge treaba la colectiva din satul vostru?" (Se pun asemenea întrebări!...)

De-acum nici o teamă! Peste cîteva zile şi la Mărtineşti va fi colectivă!

Reportajul aş dori să-l închei cu o rugăminte: să ne scrie Bîldea, Cînda, ori altul, cum a fost la inaugurarea colectivei din Mărtineşti, Dorica, tu ai putea să scrii despre asta şi o poezie. E o temă minunată!

Şerban VOICU

Nimic neobişnuit

Se întîmplă cîteodată lucruri care te umplu de bucurie.

Iată, de pildă, Dumitrache Dorina a luat un 5 la rusă. Nimic neobişnuit. Totuşi Dorina a lipsit de la şcoală trei săptămîni, iar nota a luat-o în prima zi cînd a venit din nou la cursuri.

Iată cum stau lucrurile:

Iarna era pe terminate. Ici, colo mai rămăsese un petec de zăpadă, restul — noroi. Noroi de intrai în el pînă la glezne. Pe o astfel de vreme Dumitrescu Lucia, din aceeaşi grupă cu Dorina, a străbătut satul de la un cap la altul trei săptămîni la rînd. Zi de zi, ea venea să-şi vadă colega bolnavă.

— Am cam întîrziat, se scuza ea uneori.

— Nu-i nimic! Credeam că nici nu mai vii pe o aşa vreme. — Şi pe faţa Dorinei se putea citi bucuria.

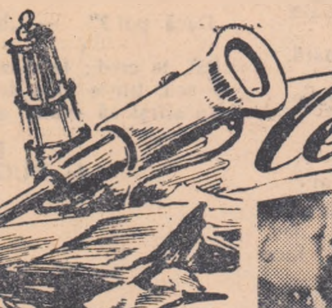
Apoi cele două prietene mai sporovăiau de una, de alta şi, în cele din urmă, se apucau să-şi facă lecţiile.

— Astăzi ne-a explicat la rusă adverbul, îi spunea Lucia. Ştii, e aproape la fel ca în romîneşte: mai totdeauna adverbul întregeşte înţelesul unui verb.

Aici ai notiţele. Asta-i schema pe care a făcut-o tovarăşa profesoară. Am copiat-o pe foaia asta pentru tine. Mai găseşti despre adverb în carte, la pagina...

Şi aşa procedau la algebră, la romînă, la toate. Pe seară una cîte una, mai veneau Maria Atinculesii şi Elena Bălăşoiu. Prima, Mărioara, îşi aducea fusul să mai toarcă oleacă, iar cealaltă venea cu cîte o carte nouă, pe care voia neapărat să le-o arate. In camera unde stătea Dorina era totdeauna veselie. Ca la şcoală! Aşa că, atunci cînd Dorina a venit din nou printre colegele ei, era la zi cu lecţiile, de parcă n-ar fi lipsit atîta vreme de la şcoală. In ceea ce priveşte cinciul de la rusă, e lesne de înţeles; nu-i nimic neobişnuit, are prietene adevărate şi atîta tot.

Geta COSTIN

Cercul tinerilor mineri

1

2

Nu de mult, clasele a IV-a şi a VII-a de la Şcoala de 7 ani mixtă din Petrila, au cunoscut un eveniment însemnat. O veche dorinţă a pionierilor din aceste clase s-a îndeplinit: In şcoală s-a înfiinţat „cercul tinerilor mineri".

Cu toate că părinţii şi fraţii mai mari ai pionierilor sînt de ani de zile, vrednici mineri (şi asta înseamnă că pionierii au auzit multe lucruri de la ei despre mină) începutul activităţii in cerc a fost plin de lucruri noi şi interesante.

De pildă, copiii nu şi-au închipuit că pentru a fi miner, trebuie să ştii atîtea lucruri. Aceasta au aflat-o odată cu întîlnirea avută cu tov. Costea Liviu de la serviciul tehnic al minei Petrila.

1. — Iată o interesantă machetă. Ea reprezintă o secţiune în mină.

2. — Aşa arată o galerie. Mai sînt aici cîteva unelte necesare minerului, printre care cunoscuta şi nelipsita lampă.

3. — Şi acum, dragi pionieri, să aflăm cîte ceva din istoricul formării straturilor de cărbune.

3

PETÖFI SANDOR

IANOȘ viteazul

Ianoș Viteazul este eroul poemului cu acelaș nume scris de marele poet maghiar Petöfi Sándor. Redăm în gazeta noastră un fragment din acest poem, tradus în limba romînă de poetul Eugen Jebeleanu. Pentru a vă face cunoștință cu Ianoș, o să vă vorbim cîte ceva despre peripețiile lui dinainte de-a ajunge în țara Beznei. Pe viteazul nostru l-a hotărît să pornească în lume, în căutarea norocului, soarta vitregă, care îl napăstuia pe el și pe iubita lui — Ilușca.

Norocul i-a zîmbit curînd; din casa celor 12 hoți putea să-și ia aur cît poftea. Dar Ianoș n-a luat nimic din această comoară, adunată pe căi necinstite. El se hotărî să intre în rîndul husarilor care îi ajutau pe franci să scape de cotropirea turcilor. In vîltoarea unei lupte cumplite, Ianoș reuși să aducă la palat pe fiica regelui, răpită de dușmani. Viteazul nostru primi pentru fapta sa o răsplată binemeritată și vru să se întoarcă în satul lui. Pe drum se abătu însă asupra sa o nenorocire în urma căreia ajunse în sat tot atît de sărac precum plecase: Ianoș află că Ilușca se stinsese din viață. Cumplita veste îl hotărî să ia din nou drumul pribegiei. Porni spre țara Uriașilor, pe a căror căpetenie o învinse. Uriașii se întristară de moartea regelui lor, dar cuceriți de înțelepciunea și puterea lui Ianoș, l-au ales totuși căpetenie. Ianoș plecă mai departe, după ce uriașii îi făgăduiră să-i sară în ajutor oricînd va fi nevoie...

Citiți în continuare momentul în care Ianoș Viteazul ajunge în țara Beznei. Poemul îl veți putea citi în întregime în volumul care va apărea în curînd în Editura Tineretului.

XXI

Cît umblat-a astfel nu se știe — însă,
Tot mergînd, lumina se făcea mai stînsă,
Tot mai neagră lumea, mai întunecoasă,
Pînă ce simți că parcă ochii-l lasă.

„Mi se stinse văzul sau e noapte oare?"—
Se gîndi viteazul Ianoș cu mirare.
Nu se înnoptase, ochii nu-l lăsară,
Numai că intrase în a Beznei țară.

Nici tu soare, nici tu stele risipite;
Se mișca viteazul doar pe bîjbîite.
Uneori, de-asupra-i străbătînd în pripă,
Se-auzea un șuier lung, ca de aripă.

Nu aripi, vezi bine, îi dădeau ocoluri,
Ci — călări pe mături — zgripțuroaice-n stoluri.
Loc avea, de baștină, încă din vechime,
In a Beznei țară, cea vrăjitorime.

Călărind pe mături se îndreptau cu zborul
Spre tărîmu-acesta unde-și țin soborul.
Uite, uite, chiar acuma vin la adunare
In adîncul beznei înfricoșătoare.

Se afundă-n miezul unei peșteri, unde,
Pe un foc ce arde, un cazan rotund e.
Ușa-ncet crăpînd-o și văzînd văpaia,
Se-îndreptă el, Ianci, spre lumina aia.

Cînd sosise Ianoș, se aflau la treabă
Toate-acele iazme, babă lîngă babă.
Aruncîndu-și ochii prin a ușii broască,
Dat îi fu grozave lucruri să zărească.

Se foiau într-una cele zgripțuroaice,
Aruncînd, de-a valma, în cazan șerpoaice,
Broaște, ierbi crescute sub spînzurătoare,
Cozi de mîță, țidve de-oameni, flori amare.

Insă cine poate să le țină rostul?
Pricepu flăcăul doar că adăpostul
Cuib de vrăjitoare este, și în minte
Ii veni lui Ianci al nostru gînd cuminte.

Incercă din tașcă fluierul să-și scoată,
Vrînd cu el să-și cheme uriașa-i ceată.
Insă mîna, mîna-i se simți lovită
De ceva: privirea și-o plecă uimită.

Ce să vadă? Mături... măturile, care
Folosite-s noaptea-n zbor de vrăjitoare.
Le-nșfăcă viteazul și le-ascunse-n grabă
Hăt departe, ca să nu le pice-n labă.

Duse-apoi viteazul fluierul la gură
Și-uriesii-ndată-n față-i apărură.
„Dați în ele buzna, măi flăcăi, cu sete!"
Spuse — și-uriesii năvăliră-n cete.

Se iscă o larmă tare mult frumoasă.
Iazmele cercară, bulucind, să iasă.
Deznădăjduite, mături căutară.
Dar, cum nu găsiră, zborul nu-și luară.

Insă uriesii nu ședeau, măi taică.
Fiecare prinse cîte-o zgripțuroaică
Și-o izbi cu-atîta furie de glie,
Că rămase-ntinsă jos ca o lipie.

Ci era un lucru și mai de mirare:
Cum crăpa, izbită, cîte-o vrăjitoare,
Ceața de pe boltă mai pierea o leacă
Și, încet, lumină prinse să se facă.

Se împrăștiase cam întreaga ceață,
Doar o vrăjitoare mai rămase-n viață.
Cin' să fie oare iazma, — afurisita?
Ea e! Baba care-i omorî iubita!

„Hei, strigă voinicul, pe-asta las-o mie,
Vreau să-i car vreo cîțiva ghionți, ca să mă știe".
Insă vrăjitoarea: țușt!... zbughi din ghiare
Și, fugind pe rupte, se pierdu în zare.

„Tii, spurcata naibii! Du-te și-o înhață!"
Spuse Ianoș unui uriaș din față.
Uriașu-o prinse fără de zăbavă
Și-o zvîrli cu sete cît colo, în slavă.

Și-uite așa, găsiră trupul năzdrăvancii
Chiar în satu-n care se născuse Ianci.
Și, cum o urîră toți pe-acea tîlhară,
Nu o plînse nici un cîrîit de cioară.

Peste țara Beznei, luminată toată,
Soarele-și trimise raza-i prea curată.
Poruncind viteazul, foc iscară alături
Și făcu cenușă toate-acele mături.

Bun rămas luîndu-și, îi aduse-aminte
Cetei uriașe de-a ei legăminte.
Ii jură credință ceata pîn' la moarte
Și-o luă la stînga — iar el mai departe.

XXII

S-afunda într-una Ianci-al meu pe cale,
I se vindecase inima de jale,
Căci privind spre firu-acela de răsură,
El simțea cum jalea veche nu-l mai fură.

Sta pe pieptu-i micul trandafir sălbatic,
Rupt de pe mormîntul dragii, singuratic.
Cînd voia pe floare ochiul să și-l culce,
Inima-i simțea-n adîncu-i ceva dulce.

Uite-așa mergea el într-o zi. In zare,
Soarele lăsase-amurgul să coboare;
Și-apăru, pe urmă, luna ciumpăvită,
Revărsînd pe lume raza-i gălbejită.

Cînd apuse luna, mai mergea el încă.
Se opri pe urmă, frînt, în bezna-adîncă,
Trupul lui, sărmanul, greu de oboseală,
Și-l culcă pe-un fel de dîmb, la nimereală.

Vezi, nu-și dete seama, în întunecime,
Adormind, că locu-acela țintirim e.
Țintirim cu biete dîmburi măcinate,
Ce luptau cu vremea care surpă toate.

Cînd sună în noapte ceasul ce-nfioară,
Recile morminte gurile-și căscară.
Și, în noaptea neagră, se iviră agale
In cearșafuri albe stafiile pale.

Și porniră jocul și porniră cîntul,
Duduia sub ele, tremurînd, pămîntul;
Dar viteazul Ianoș tot dormea — și pace,
Nu fu chip din somnu-i strașnic a-l desface

Ci strigă, zărindu-l, grabnic, o stafie:
„O făptură vie, o făptură vie!"
Să-l răpim, să-l ducem! Cum să îndrăznească
Pe pămîntul nostru pasul să-și oprească?"

Mi se repeziră, soră lîngă soră,
Și-l înlănțuiră-n dată într-o horă,
Care mai de care vrînd să-l prindă. Dară
S-auzi cocoșul — și se-mprăștiară.

Se trezi și Ianoș, cîntu-l deșteptase.
Frigul dimineții-i străbătea prin oase;
Fîlfîia vînt rece-n iarbă, pe morminte.
Se sculă flăcăul și-o porni 'nainte.

XXIII

Se afla viteazul pe un vîrf de munte,
Cînd îl mîngîiară zorile pe frunte.
Se-ntindea-mprejuru-i, minunată, firea.
Se opri și, roată, și-aruncă privirea.

Gata sta s-apună al zorilor luceafăr,
Mai sclipea din raza lui un fir doar teafăr
Și se stinse și el ca o suspinare,
Cînd sui pe boltă sclipitorul soare.

Apucă-rădvanu-l de aur pe-a lui cale,
Blînd privindu-i mării undele domoale,
Ce păreau că-s încă leneș adormite
In nemărginirea ei rostogolite.

Se jucau pe luciul mării nemișcate
Peștișori zburdalnici, cu spinări tărcate,
Pe-ale căror trupuri solzii-atinși de soare
Scînteiau ca mii de diamante rare.

Un bordei se-afla pe țărm, și-n el stăpînul:
Un pescar c-o barbă lungă. Biet bătrînul
Tocmai s-apucase să-și azvîrle plasa,
Cînd veni el, Ianoș, pe nepusă masa.

Spuse: „Te-aș ruga eu, nu ai vrea tătucă,
Barca ta pe malul celălalt să mă ducă?
Bucuros plăti-ți-aș însă n-am parale,
Du-mă pe degeaba și-ți mulțam matale!"

„Fiule, parale chiar de ai — le ține".
Iși rosti bătrînul vorbele-i blajine.
„Din adîncu-i marea asta-mi dăruiește,
Pururi, prea puținul care-mi trebuiește".

Dar ce vînt te-aduse-aici sau ce ispită?
Știi tu cum că asta-i marea cea vrăjită?
Nu te pot eu trece, orice-ar fi să capăt.
Marea asta n-are început, nici capăt".

„Marea cea vrăjită?" spuse Ianoș, „Fie!"
S-o cunosc mai dornic sînt acum, bădie,
Oriunde-aș ajunge, tot o trec eu, frate.
Uite, am un fluier... la să-ncerc, se poate?"

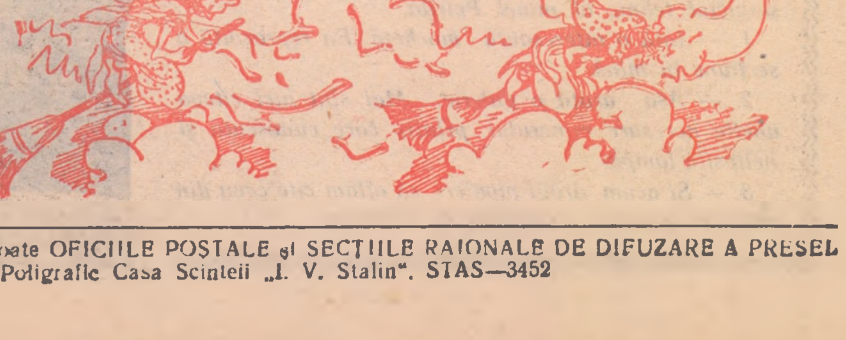
Și suflă în fluier. Nici nu isprăvise,
Și un uriaș în față-i se ivise.
„Poți străbate astă mare? Vezi: nu-i glumă!"
L-întrebă viteazul. „Dacă poți, hai du-mă!"

„Dacă pot?" — „hei (rîse uriașul), dacă!?
Păi, te cred; te-așază ici pe umăr, iacă,
Și-acu, ține-te bine de-astă hălăciugă!"
Nu sfîrși să spună, și-o porni în fugă.

In romînește
de EUGEN JEBELEANU

desene de RONA EMY
Reproducere din ediția maghiară
a poemului.

Redacția și administrația: București Piața Scînteii tel 7.61.00, 7.60.10 Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS—3452